

3472

פ ר ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 7/22

מ'שי"ב ועדת החוקה, חוק ומשפט, שהתקיימה ביום ג', 6.1.59, בשעה 15.00.

נ כ ח נ:

- ז. ורהפטיג - היו"ר
- ב. אזניה
- ע. איכילוב
- ס. נגין
- י. נדר
- ה. ברגר
- ע. דגני
- י. ישעיהו
- י. כמיס
- נ. ניר
- ש. פרלשטיין
- ח. רובין
- י. רוזנברג

מוזמנים: מר י. בר-יהודה - שר הפנים  
 מר ידין - המשנה ליועץ המשפטי לממשלה  
 מר ידין - המפקח הארצי על הבחירות

סדר-היום: חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959  
 סעיפים 20 ו-27א.

=====

היו"ר ז. ורהפטיג: אני פותח את הישיבה.

נדון עתה בסעיפים 20 ו-27א. לחוק פנקס הבוחרים לכנסת שהוחזרו אתמול לוועדה על-ידי המליאה.

סעיף 20

היו"ר ז. ורהפטיג: בסעיף זה נתקבלה הסתייגות ח"כ רוזנברג שיש לכתוב ברשימת הבוחרים גם את שם אביו וגם את

שם אמו של הבוחר.

שר הפנים ביקש להסביר את הנעיה מכחינה עובדתית, אך מכיוון שבינתים נתקיימה כבר ההצבעה וההסתייגות נתקבלה, החליטה המליאה להחזיר את הנעיה להסדר בוועדה.

שר הפנים י. בר-יהודה: השאלה המתעוררת בסעיף זה אינה שאלה של שוני-זכויות, האם והאב. אילמלא החלו כבר בהכנת רשימות הבוחרים, הייתי מסכים כי ברשימות יירשם לא שם האב כי אם שם האם.

הגורם המונע בעד ציון שם האם ברשימת הבוחרים הוא גורם טכני. רוחב הכרטיס עליו מודפסים פרטי הבוחר הוא כרוחב המכונה. רוחב הכרטיס מאפשר הדפסת 80 אותיות. לשם האב הוקצו 7 אותיות, ואם השם ארוך יותר, אין מציינים אותו במלואו. לציון שם המשפחה הוקצו 12 אותיות ואם השם ארוך יותר, הוא מודפס בחלקו במקום שהוקצב לשם הפרטי ואז מקצצים באותיות השם הפרטי. אין בכרטיס מקום לציון שם האב והאם כאחד. אני פונה בזה למתטייג שיותר על הסתייגותו מאחר והמדובר הוא בדבר טכני שאינו ניתן לביצוע.

י. רוזנברג:

בדקתי את הבעיה ולפי האינפורמציה שקיבלתי היום מאת מוסחה למכונות אלו, ישנה דרך לתקן את הדבר. אבל אינני רוצה להכנס בעת לפרטים הטכניים.

אני מציע שהסעיף כפי שנתקבל עם הסתייגותי לא יכנס לתוקפו, אלא לאחר ששר הפנים יכריז על כך ברשומות, כי אני סבור שגם שר הפנים ימצא דרך לתיקון המצב בעוד שנה או שנתיים.

שר הפנים י. בריהודה:

אם אהיה אז בכנסת, אציע הצעת תיקון לחוק זה אם תימצא הדרך לכלול גם את שם האם.

י. רוזנברג:

אני מציע שהתיקון שלי יתקבל עכשיו, אבל הסעיף לא יכנס לתוקפו עד להודעת שר הפנים על כך ברשומות.

ח. רוזנין:

הצבעתי בעד הסתייגות חה"כ רוזנברג, כי מוטב לומר בחוק דבר ברור, אף אם אין הוא טוב ביותר. לא נראה לי הנוסח "שם אביו או אמו". יש תעודות-זהות בהן רשום שם האב בלבד, ואם ברשימת הבוחרים יירשם דווקא שם האם, לא תינתן לאותו אדם אפשרות להצביע. המלה "או" יכולה אף ללא כל קשר עם הכתוב בתעודת-זהות לגרום לתקלות בתום-לב ולא כל כך בתום-לב בשעת ההצבעה.

אני מציע כפשרה לומר כי ברשימת בוחרים יירשם שם האב ובמקרה והאב אינו ידוע - שם האם.

שר הפנים י. בריהודה:

אני מתנגד לזה באופן עקרוני, כי אז בכל מקרה בו יצויין שם האם, יהיה ברור שהאדם נולד מחוץ לנשואין.

לנשואין.

ט. גבין:

אני פונה לחה"כ רוזנברג בבקשה כי יוותר על הסתייגותו לאחר ההסבר של שר הפנים. אני מציע כי נעשה רביזיה של ההחלטה. מוטב היה להחליט בחוק אם יירשם שם האב או שם האם, אבל יש מקרים בהם שם האב אינו ידוע ואז צריכה להיות אפשרות לכתוב את שם האם.

אני מציע כי יו"ר הוועדה יודיע מעל במת הכנסת שלהלכה כולנו היינו רוצים כי שמות שני ההורים יצויינו ברשימת הבוחרים. אבל כיום אין אפשרות לעשות זאת ולכן יש לקבל את הנוסח שהוצע על ידי רוב הוועדה: "שם אביו או אמו". אולם יש יסוד לתקווה שהבעיה הטכנית המונעת ציון שמות שני ההורים תיפתר באחד הימים, וכאשר תיווצר האפשרות יוכנסו שמות שני ההורים.

י. רוזנברג:

אני מוכן לוותר על ההסתייגות, בתנאי שיו"ר הוועדה יודיע בשם שר הפנים כי שר הפנים יחתור לקראת אפשרות זו.

זו.

שר הפנים י. בריהודה:

אי-אפשר להתחייב על כך.

היו"ר ז. ורהפטיג:

אודיע היום בשם הוועדה כי הוועדה החליטה לבקש ממליאת הכנסת שתערוך הצבעה נוספת על ההסתייגות של חה"כ רוזנברג כן אודיע על דעת הוועדה ועל דעת שר הפנים כי הקושי בקבלת ההסתייגות הוא טכני בלבד ומשום כך ביקשנו את מליאת הכנסת לקבל את הנוסח הראשון שהוצע על-ידי הוועדה, כאשר יסולק הקושי הטכני, יתקבל התיקון של חה"כ רוזנברג.

מר צילן:

ככרסטת הממוכנת שממנה מבינים את רשימת הבוחרים מופיע רק שם האב ורק במקרים שהוא אינו ידוע מופיע שם האם. לכן, עם כל רצוננו לעשות זאת, אין אנו יכולים לציין אלא את שם האב.

שר הפנים י. בריהודה:

המדובר הוא על הכרסטת הממוכנת של מרשם התושבים. במרשם התושבים עצמו מופיע גם שם האב וגם שם האם.

היו"ר ז. ורהפטיג:

הכנסת לא הצביעה עדיין על סעיף זה בקריאה השנייה.

ג. איכילוב:

לכנסת הוגשו שתי הסתייגויות לסעיף זה:  
הסתייגות אחת, הקובעת, כי בכל ישוב שיש  
בו למעלה מ-10 אזורי קלפי יוצג נוסף לרשימת בוחרים גם אלפון, אך הוא לא ישמש  
מסמך משפטי להענקת או שלילת זכות בחירה.  
ההסתייגות השנייה, שהוגשה על ידי, קובעת  
כי אותו אלפון יהווה מסמך משפטי.

היה לי הרושם ששר הפנים לא יתנגד  
להסתייגות, אם אהיה מוכן לוותר על כך שהאלפון יהווה מסמך משפטי. אני  
מוכן להסכים לכך, בתנאי שהוועדה תקבל את ההסתייגות כפי שהוצעה על ידי  
חה כ בדר ורוזנברג.

ד. רוזנברג:

אני מבין ששר הפנים אינו מתנגד לקיום  
אלפון, אך אין הוא יכול להתחייב  
להצגת האלפון במועד מסויים. אני חושב שהוועדה תסכים לתנאי זה.

ה. שר הפנים:

יש מקומות כמו נצרת, שם נעשה לא אלפון כי אם  
מספרון, היינו - רשימה לפי מספרי תעודות  
הזהות, משום שעריכת רשימה לפי האלף-בית הערבי עלולה לגרום לשיבושים רבים.

ו. בנין:

אני מציע לכתוב: רשימה לפי סדר האלף-בית  
(אלפון), רשימה לפי מספר תעודת הזהות  
(מספרון).

ז. רובין:

אני מציע לכלול בחוק גם את המספרון,  
ולקבוע להצגתו תאריך הנראה לשר הפנים  
כאפשרי.

ח. צילן:

אנו נוקטים בכך בכל הפעולות כדי שהאלפון  
יהיה מוכן ביום הראשון להצגת פנקס הבוחרים.  
היום הראשון להצגת פנקס הבוחרים הוא בשנת 1959 היום ה-91 לאחר היום הקובע  
ובדרך כלל - היום ה-46 לאחר היום הקובע.

ט. ידין:

אני מציע את הנוסח הבא:  
בכל ישוב שיש בו 10 אזורי קלפי או יותר  
תוצג, נוסף על רשימות הבוחרים, ולא יאוחר מ-5 ימים לאחר היום הראשון להצגת  
הרשימה, גם רשימה שתכיל את שמות כל הבוחרים של אותו ישוב לפי סדר האלף-בית  
של שמותיהם או לפי סדר מספר רישומם (זיהותם) במשם התושבים; רישום או אי-רישום  
ברשימה נוספת זו אין בו כדי להקנות או לשלול זכות הצבעה.

י. שר הפנים:

לאחר המלים "גם רשימה" יש לכתוב בסוגריים "רשימה  
נוספת". כותרת הסעיף תהיה "רשימות נוספות  
והוא יסומן כסעיף 28.

ה ח ל ט ה

ההסתייגות להוסיף סעיף אחרי סעיף 27 בתקבלה כסעיף 28  
ותנוסח:

"בכל ישוב שיש בו 10 אזורי קלפי או יותר תוצג, נוסף על  
רשימות הבוחרים ולא יאוחר מ-5 ימים לאחר היום הראשון  
להצגת הרשימות, גם רשימה (רשימה נוספת) שתכיל את שמות  
כל הבוחרים של אותו ישוב לפי סדר האלף בית של שמותיהם  
או לפי סדר מספר רישומם (זיהותם) במשם התושבים;  
רישום או אי-רישום ברשימה הנוספת, אין בו כדי להקנות  
או לשלול זכות הצבעה."

י. איכילוב:

בסגור-יומה של הוועדה יש הצעות חוק של  
חה כ אלון, רובין ושלי. לדעתי, יש להקדים  
את הדיון בהצעות אלו לדיון בחוק הבחירות, אחרת לא ישיגו הצעות אלו את  
מטרתן.

היו"ר ג. ורהפטיג:

אין באפשרותי לשנות את סדר-יומה של הוועדה  
מחד, אלא רק בשבוע הבא.